

นโยบายการตรวจ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

10. ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

10.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 14 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพให้กับสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีรายได้ระหว่างเรียน และเป็นการฝึกทักษะทางอาชีพ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีรายได้ระหว่าง โดยได้ดำเนินการนำนโยบายการส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน มาสู่การปฏิบัติ ให้ครู 1 คน เป็นที่ปรึกษางานอาชีพ 1 อาชีพและนักเรียน 1 คน 1 อาชีพ พัฒนาระบบการจัดการกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ ทั้งเป็นกิจกรรมในหลักสูตรบูรณาการจัดการเรียนรู้ ในรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมอาชีพอิสระ และฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความสามารถและความถนัดของผู้เรียน การพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอาชีวศึกษา เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

10.2 ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

1) การพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอาชีวศึกษา เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ดำเนินการกระตุ้นและพัฒนาทักษะอาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน โดยศึกษานิเทศก์ดำเนินการนิเทศและพัฒนาหลักสูตรผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2. เสริมทักษะอาชีพหรือการจัดหลักสูตรอาชีพระยะสั้นในสภาพปัจจุบันประชาชนต้องประสบปัญหาค่าครองชีพสูงขึ้น แต่รายได้ที่หาเลี้ยงครอบครัวไม่เพียงพอกับรายจ่าย เกิดปัญหาการกู้หนี้ยืมสินและปัญหาการว่างงานหนทางหนึ่งของการพัฒนาชุมชน คือการส่งเสริมอาชีพและให้ความรู้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยในชุมชน พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ในการประกอบเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว และส่งเสริมให้ประชาชนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางปฏิบัติตน โดยคำนึงถึงความพอประมาณความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เป็นการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดปัญหาการว่างงาน

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน และเป็นการฝึกทักษะทางอาชีพ ให้นักเรียนได้มีประสบการณ์เตรียมการไว้ให้สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวง รัชกาลที่ 10 ด้านที่ 3 “มีงานทำ มีอาชีพ” ซึ่งสถานศึกษา มีการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีรายได้ระหว่างเรียน (Learn to Earn) ดังนี้

- จัดทำโครงการตลาดนัดพอเพียง เพื่อให้สถานศึกษา ดำเนินกิจกรรมให้นักเรียนนำสินค้าภายในครัวเรือน พืชผักสวนครัว รั้วกินได้ ที่ครอบครัวมีในครัวเรือนมาจำหน่าย หารายได้ เพื่อฝึกการรู้จักการหารายได้เพื่อช่วยเหลือครอบครัว ผู้ปกครอง

- ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมสู่นวัตกรรมสู่การมีงานทำตามแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาครูหรือบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ให้มีความรู้และทักษะในการประยุกต์การจัดการศึกษาด้วยนวัตกรรมสู่การมีงานทำ ตามแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และพัฒนาตนเองตามความสนใจและความถนัดอย่างเต็มตามศักยภาพ มีความสุขกับการเรียนรู้ และมีสมรรถนะตรงความต้องการของตลาดแรงงานตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ เมื่อจบการศึกษาแล้วมีงานทำ ส่งเสริมและพัฒนาความเป็นนวัตกรรมสู่การมีงานทำ ตามแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

- พัฒนาครูและผู้บริหารในการส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดของนักเรียน รวมทั้งพัฒนาสื่อเครื่องมือ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ มีการจัดการศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพแก่ผู้สำเร็จการศึกษามีขั้นตอน ดังนี้

1) จัดกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักสูตรในรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมชุมนุม และกลุ่มอาชีพที่สนใจ โดยมีการขอขึ้นทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

2) ทุกกลุ่มอาชีพ เปิดสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร แลพทำบัญชีรายการรับ-จ่าย

3) กิจกรรมการฝึกทักษะอาชีพ เช่น นักเรียนฝึกทักษะปฏิบัติงานอาชีพการทำขนม นักเรียนร่วมเป็นวิทยากรในการทำขนมให้กับหน่วยงานภายนอก และจัดนิทรรศการงานอาชีพ

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ได้พัฒนาระบบ SSK3 E-market เพิ่มเติม เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรในโรงเรียน ในการขายสินค้าต่าง ๆ อย่างง่ายและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ลดความยุ่งยากในการขายสินค้าผ่านช่องทางดั้งเดิม ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงสินค้าของโรงเรียนและชุมชน ได้จากทุกสถานที่ผ่านแพลตฟอร์ม Lear to Earn โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 สนับสนุนให้โรงเรียนได้ฝึกให้นักเรียนออกแบบเรียนรู้การตลาดประชาสัมพันธ์สินค้า เช่น แสวงหาสินค้าที่ชื่นชอบและอยากขาย ออกแบบคอนเทนต์ออกแบบสื่อโฆษณาใช้โปรแกรม Canva ในการนำเสนอรูปแบบสินค้าที่น่าสนใจมากขึ้น โดยได้จัดทำและพัฒนารูปแบบช่องทางการซื้อขายสินค้าออนไลน์ Learn to Earn ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความหลากหลายทันสมัยและรองรับสินค้าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านเว็บไซต์ www.learntoearn.obec.go.th

6. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ ได้ดำเนินการนโยบายนโยบายการส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน มาสู่การปฏิบัติ ให้ครู 1 คน เป็นที่ปรึกษางานอาชีพ 1 อาชีพและนักเรียน 1 คน 1 อาชีพ โดยโรงเรียนได้กำหนดไว้ในกลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพทั้งเป็นกิจกรรมในหลักสูตร บูรณาการการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมอาชีพอิสระ และฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความสามารถและความถนัดของนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียน โดยในปีการศึกษา 2567 ได้มีครูและนักเรียนขอจัดตั้งกลุ่มอาชีพ จำนวน 31 กลุ่ม มีเงินทุนดำเนินงานที่เกิดการร่วมลงทุนระหว่างครูที่ปรึกษาและนักเรียนจำนวน

402,650 บาท (สี่แสนสองพันหกร้อยห้าสิบบาทถ้วน) การพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอาชีวศึกษา เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ดำเนินการกระตุ้น และพัฒนาทักษะอาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน โดยศึกษานิเทศก์ดำเนินการนิเทศและพัฒนาหลักสูตร ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2) เสริมทักษะอาชีพหรือการจัดหลักสูตรอาชีพระยะสั้นในสภาพปัจจุบันประชาชน ต้องประสบปัญหาค่าครองชีพสูงขึ้น แต่รายได้ที่หาเลี้ยงครอบครัวไม่เพียงพอกับรายจ่าย เกิดปัญหาการกู้หนี้ยืมสินและปัญหาการว่างงานหนทางหนึ่งของการพัฒนาชุมชน คือการส่งเสริมอาชีพและให้ความรู้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยในชุมชน พื้นที่เขตราชภูรบุรณะและพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อนำความรู้ไปใช้ในการประกอบเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว และส่งเสริมให้ประชาชนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางปฏิบัติตน โดยคำนึงถึงความพอประมาณความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เป็นการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดปัญหาการว่างงาน

2) การแสวงหาเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาทวิภาคี เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

1. มีการขับเคลื่อน สนับสนุน การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ได้เป็นสมาชิกในกลุ่มไลน์จังหวัดศรีสะเกษ “โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ จังหวัดศรีสะเกษ” เพื่อรับข้อมูลข่าวสาร ตำแหน่งงานว่าง ความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์และเกี่ยวข้อง แล้วนำไปเผยแพร่หรือแชร์ให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ได้ตั้งกลุ่มไลน์และเป็นผู้ดูแลกลุ่มไลน์ “งานส่งเสริมฯ สพม.28” เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร ตำแหน่งงานว่าง ความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์และเกี่ยวข้อง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อน ขยายผลลงสู่กลุ่มเป้าหมายต่อไป

10.3 ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1.ไม่มีงบประมาณสนับสนุน	- จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุน จากท้องถิ่น หรือเอกชน - ดำเนินกิจกรรม ในช่วงแรกด้วยงบประมาณที่น้อยก่อน เพื่อสะสมเงินทุนสะสม ให้มาก ๆ	-มีการฝึกพัฒนาการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านอาชีพ
2. ขาดวัสดุ/ครุภัณฑ์ในการดำเนินงาน	- จัดหางบประมาณในการจัดซื้อ	- มีวัสดุ/ครุภัณฑ์ในการดำเนินงาน
3. ระบบสาธารณูปโภคไม่เอื้ออำนวย	- ทำระบบน้ำเพื่อการเกษตร	- มีผลผลิตออกจำหน่ายสม่ำเสมอ
4. แนวคิดของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับ	- ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียนให้เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	- ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอาชีวศึกษา

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
อาชีวศึกษายังมีเจตคติที่ไม่เปิดรับ การสร้างรายได้ระหว่างเรียน		ยังมีเจตคติที่ดีและมีรายได้ ระหว่างเรียน

10.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร รวมทั้ง นักเรียน / ผู้ปกครองนักเรียน ทุกคน เกิดความภาคภูมิใจ ในสถานศึกษาของตนเอง ที่มีผลิตภัณฑ์ หรือ OTOP ของสถานศึกษา ที่เป็นการสร้างรายได้ระหว่างเรียน และก่อให้เกิดการเรียนรู้ฝึกประสบการณ์ทางด้านอาชีพให้นักเรียน และยังเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระทางครอบครัว

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีการส่งเสริมสหกรณ์โรงเรียน โดยโรงเรียนได้จัดให้นักเรียนได้นำผลผลิตจากโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตรหรือด้านต่างๆ นำมาจำหน่ายในกิจกรรมแบบสหกรณ์โรงเรียน หรือจากการฝึกทักษะในด้านอื่น ๆ ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดรายได้ระหว่างเรียน สพ.ย.สุราษฎร์ธานี เขต 2 มีศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงคือ โรงเรียนบ้านกุดแดง

3. ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอาชีวศึกษามีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพได้ทันต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

10.5 ข้อเสนอแนะ

1. งบประมาณ ควรมีการจัดสรรงบประมาณทั้งสองทาง สพฐ. อาชีวศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษา

2. บุคลากร จัดสรรบุคลากรให้สถานศึกษาเพิ่มขึ้นให้ตรงกับสาขาวิชาที่ต้องการ

3. วัสดุอุปกรณ์ สนับสนุนเครื่องมือและสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการ

4. กฎหมายระเบียบต่าง ๆ ควรกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติต่าง ๆ ให้ชัดเจนเพื่อนำสู่การปฏิบัติที่ดีระยะยาว เช่น การทำ MOU ร่วมกับอาชีวศึกษา

5. จัดกิจกรรม ยกย่อง ชมเชย เชิดชูเกียรติให้กับครูและนักเรียนที่มีความสามารถด้านทักษะอาชีพ ในเวทีระดับเขต ระดับ ระดับชาติ อย่างหลากหลายเวที เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้นักเรียนมีแรงผลักดันแรงจูงใจในการเรียนด้านอาชีพ และส่งเสริมให้มีพลังใจในการพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้น

6. โรงเรียนจัดกิจกรรมอาชีพให้นักเรียนมากขึ้นตรงตามความถนัดความสนใจของนักเรียน และจัดกิจกรรมอาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

7. ควรวางแผนการจัดกิจกรรมงานอาชีพให้สอดคล้องสืบเนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามรายวิชา เพื่อความสะดวกในการนิเทศติดตาม

8. ควรออกแบบกิจกรรมให้ชัดเจนโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมเพื่อให้โครงการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

10.6 รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี

1. การดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนบ้านกุดแห่ อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร
ในการดำเนินโครงการฝึกอบรมทักษะอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก โดยการดำเนินการจัดทำหลักสูตร
ท้องถิ่นสู่การฝึกอาชีพ/การมีงานทำ เสริมรายได้ระหว่างเรียน